

ความเป็นมาและความสำคัญของเนื้อหา

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย เป็นที่ยอมรับว่ามีความสำคัญ เป็นระดับการศึกษาที่มีเด็กวัยรุ่นเข้าเรียนมากที่สุด ซึ่งนักเรียนจะมีอายุอยู่ระหว่าง 12 - 17 ปี เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์อยู่ตลอดเวลา การจัดการศึกษาให้เด็กในวัยนี้ จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยา พัฒนาการทางด้านร่างกาย สภาพความต้องการ และการเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมต่าง ๆ ดังความเห็นของ วรวิทย์ วสันิสรากร (2518) ที่ว่าเด็กที่เข้าเรียนในชั้นมัธยมศึกษา เป็นเด็กที่อยู่ในวัยหนุ่มสาว ร่างกายและจิตใจของเด็กกำลังเปลี่ยนแปลง และเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ พ้นจากวัยนี้จะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ถ้าเราประคับประคองให้ดี ก็จะเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันข้างหน้า การจัดการศึกษาให้แก่คนที่กำลังเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจนั้น เป็นงานที่ยากมาก

การศึกษาระดับมัธยมศึกษา ควรเป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านวิชาการ และวิชาชีพ สามารถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปประกอบอาชีพ หรือเป็นแนวทางในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และมุ่งให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะของพลเมืองดี ทำประโยชน์ให้กับสังคม จึงกล่าวได้ว่า งานด้านวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญ มาตรฐานและคุณภาพการศึกษา จะปรากฏเด่นชัดเมื่อ การบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจะสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เมื่อผู้บริหารงานสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการเป็นหลัก ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) กล่าวว่า ความสำเร็จของสถานศึกษาอยู่ที่การบริหารงานวิชาการ ซึ่งงานวิชาการมีขอบข่ายกว้างขวางในด้านหลักสูตร การเรียนการสอนทั่วไป สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในแต่ละระดับนั้น จะมีหลักสูตรและโปรแกรมการศึกษาที่ใช้ร่วมกัน โดยทั่วไปหลักสูตรจัดโดยส่วนกลางดังนี้ ขอบข่ายของงานวิชาการ จะครอบคลุมตั้งแต่การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ การดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดบริการการสอน และการจัดการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการติดตามผล

พนัส ทันทาคินทร์ (2513) กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการภายในโรงเรียนว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียน เป็นชีวิตจิตใจของสถาบันที่เดียว ส่วนงานด้านอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้ชีวิตสถาบันดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยเท่านั้น

สมิทธ์ และคณะ (Smith and Other, 1961) ได้ทำการศึกษาค่าการใช้เวลาในการบริหารงาน ให้ความสำคัญของงานในการศึกษา ในความรับผิดชอบของผู้บริหาร 7 ประเภท พบว่า

การบริหารงานวิชาการคิดเป็นร้อยละ 40

งานบริหารบุคลากร ได้แก่ ครูอาจารย์ เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 20

งานบริหารกิจการนักเรียน หรืองานปกครองนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 20

งานบริหารการเงิน คิดเป็นร้อยละ 5

งานบริหารอาคารสถานที่ คิดเป็นร้อยละ 5

งานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน คิดเป็นร้อยละ 5

งานบริหารทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 5

โกศล วิชัยดิษฐ์ (2520) ศึกษาภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยทำการวิจัยงานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า ลำดับการปฏิบัติงานของโรงเรียนตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้

งานบริหารด้านธุรการ การเงิน และการบริการ เป็นลำดับที่ 1

งานบริหารกิจการนักเรียน เป็นลำดับที่ 2

งานบริหารด้านวิชาการ เป็นลำดับที่ 3

งานบริหารด้านบุคคล เป็นลำดับที่ 4

งานบริหารด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นลำดับที่ 5

พิจารณาความสำคัญของการบริหารงานในสถานศึกษา โดยสมิทธ์ และคณะ ให้ความสำคัญการบริหารงานวิชาการ เป็นลำดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 40 ของเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน และงานวิจัยของ โกศล วิชัยดิษฐ์ พบว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นลำดับ 3 ของลำดับการปฏิบัติงาน ในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จึงเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษายังไม่บรรลุจุดมุ่งหมายเท่าที่ควร ผู้บริหาร จะต้องตระหนักในภารกิจต่อการบริหารงานวิชาการให้มากยิ่งขึ้น ดังที่ ภิญโญ สาร (2519) กล่าวว่า ผู้บริหารการศึกษา หรือครูใหญ่ทุกคน ควรได้รับผิดชอบเป็นผู้นำในด้านวิชาการ เป็นอันดับแรก และงานวิชาการนี้ ผู้บริหารต้องถือว่าสำคัญกว่าด้านธุรการ ดังนั้น ในการแบ่งเวลาในวันหนึ่ง ๆ ของผู้บริหารการศึกษาให้แก่งานต่าง ๆ ควรแบ่งให้แก่งานวิชาการมากที่สุด งานธุรการจำเป็นก็จริง แต่โดยหลักของผู้บริหารงานการศึกษาแล้วงานธุรการสำคัญรองจากงานวิชาการ

สุดใจ ไส้สูก (2522) ได้วิจัยการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ใน กรุงเทพมหานคร พบว่า มีการปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับการบริหารงาน วิชาการจากมากไปน้อยดังนี้ การกำหนดให้ครูอาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการ การแนะแนว กระบวนการบริหารงานวิชาการ วิธีสอน ตารางสอน กิจกรรมนักเรียน วัสดุอุปกรณ์การสอน และห้องสมุด หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตร การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา การใช้ทรัพยากรและแหล่งความรู้ท้องถิ่น การวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ การนิเทศการศึกษา ปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร คือ ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสนใจในงานธุรการมากกว่างานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการที่มีสมรรถภาพสูงสุดนั้น ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการบริหารการศึกษาทั้งระบบ มีคุณสมบัติทางวิชาชีพ มีทักษะด้านต่าง ๆ ที่จะพิจารณาความ ถูกต้อง และเหมาะสม เพื่อให้มีความเป็นไปได้ ที่จะบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้ประสบ ผลสำเร็จดังที่ สมหวัง พริยานุวัฒน์ และคณะ (2532) ได้กล่าวว่า คุณสมบัติด้านวิชาชีพ ของผู้บริหาร หมายถึงระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และความรู้แขนงต่าง ๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียนพึงมี เนื่องจากครูใหญ่จะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการในโรงเรียน จึงจำเป็นต้อง มีความรอบรู้ รู้กว้าง รู้ลึก ในสาขาอาชีพของตน

การบริหารงานวิชาการเป็นเรื่องที่กว้างครอบคลุมงานทั้งหมดของโรงเรียน จึงจำเป็นต้อง ได้รับความร่วมมือจากครู อาจารย์ และบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ดังที่ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2529) กล่าวว่า ภารกิจทางการบริหารงานวิชาการนั้น ครูใหญ่จะเป็นผู้ รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวไม่ได้ หน้าที่ของครูใหญ่จะต้องคอยกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูร่วมมือกัน มีความสามารถในการจัดระเบียบบริหาร รู้จักจัดหน่วยงาน รู้จักเลือกคน เพื่อมอบหมายอำนาจ หน้าที่ให้บุคลากรปฏิบัติได้ถูกต้อง และเหมาะสม

ปัจจุบันโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ได้รับ นักเรียนเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมากขึ้น ตามอัตรา ส่วนการเพิ่มของประชากร และนโยบายการขยายโอกาสทางการศึกษา ขณะเดียวกันกรมสามัญ ศึกษา เปิดโรงเรียนมัธยมศึกษาเพิ่มขึ้นใหม่ได้ไม่มากนัก ซึ่งนับว่ายังไม่เพียงพอต่อการรับ นักเรียนเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษา และปรากฏว่าโรงเรียนมัศึกษามีการเพิ่มจำนวนห้อง เรียนมากขึ้น จากการสำรวจโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในปี การศึกษา 2533 มีจำนวน 37 โรงเรียน และในปีการศึกษา 2535 โรงเรียนมัธยมศึกษา

ที่มีนักเรียนตามเกณฑ์คือ มีนักเรียนมากกว่า 2500 คน จำนวน 52 โรงเรียน และโรงเรียนที่รับนักเรียนไว้จำนวนมากที่สุดคือ 4910 คน จากสภาพการดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าการเพิ่มจำนวนห้องเรียนและรับนักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนให้มีจำนวนมากขึ้นนั้น น่าจะมีปัญหาและอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการอันเป็นหลักของสถานศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะการบริหารการศึกษาควรจะได้คำนึงถึงคุณภาพ ของนักเรียนไว้เป็นหลักสำคัญ และเพื่อให้การบริหารงานวิชาการส่งผลต่อคุณภาพและปริมาณดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและนำเสนอรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร เพื่อผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ทำให้การจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมทางการเรียน ส่งผลให้นักเรียนทุกคนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่วางไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาภารกิจในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
2. ขอบเขตเนื้อหาในการวิจัย แบ่งเป็นดังนี้
 - 2.1 โครงสร้างการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ประมวลจากแนวคิดของ Gary Dessler (1980) และแนวคิดของ John I. Nwankwo (1982) โดยครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้
 - 2.1.1 สายงานหลักและสายงานที่ปรึกษา
 - 2.1.2 สายการบังคับบัญชา

- 2.1.3 อำนาจหน้าที่
- 2.1.4 การประสานงาน
- 2.1.5 การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ

2.2 ภารกิจตามขอข่วยในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ประมวลจากแนวคิดของ Lester W. Anderson และ Lauren A. Van Dyke (1963) แนวคิดของ วิจิตร ศรีสอ้าน (2518) และแนวคิดของ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2529) โดยครอบคลุมในเรื่อง ต่อไปนี้

- 2.2.1 นโยบาย และวัตถุประสงค์ของ โรงเรียน
- 2.2.2 หลักสูตรการเรียนการสอน
- 2.2.3 การจัดการเรียนการสอน
- 2.2.4 การนิเทศและการพัฒนาครู
- 2.2.5 กิจกรรมนักเรียน
- 2.2.6 สื่อการเรียนการสอน
- 2.2.7 การจัดห้องสมุด
- 2.2.8 การจัดแนะแนว
- 2.2.9 การประเมินผลและการปรับปรุงพัฒนางานวิชาการ

คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้บริหารงานวิชาการ หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย วิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้างานทะเบียน-วัดผล หัวหน้าบรรณารักษ์หรือหัวหน้างาน ห้องสมุด หัวหน้างานแนะแนว หัวหน้าศูนย์วิชาการหรือหัวหน้างาน โสัดทัศนศึกษา หรือผู้ที่ ทำหน้าที่รักษาการแทน ในตำแหน่งที่กล่าวมาแล้ว
2. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมในโรงเรียน ที่ส่งผลให้ การเรียนการสอน การฝึกอบรม การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปโดยทำให้เด็ก และเยาวชน มีคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. รูปแบบการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารงานวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

4. โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นเพียงอย่างเดียว หรือเปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพียงอย่างเดียว หรือเปิด สอนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีนักเรียนตั้งแต่ 2500 คนขึ้นไป ตามเกณฑ์กำหนดขนาดโรงเรียนของกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา

5. โครงสร้างการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การสร้างแบบความสัมพันธ์ระหว่าง ส่วนประกอบในองค์การ เพื่อจัดหน้าที่การทำงานในหน่วยงานให้มีความสัมพันธ์กัน โดยคำนึงถึง การกำหนดสายงานหลักสายงานที่ปรึกษา สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ การประสานงาน และหน้าที่ความรับผิดชอบ

6. ภารกิจการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบในด้าน ต่าง ๆ ของผู้บริหารงานวิชาการ เพื่อให้การบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จในด้านการ กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน การจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การ นิเทศและการพัฒนาครู การจัดกิจกรรมนักเรียน การจัดห้องสมุด การแนะแนว และการ ประเมินผล

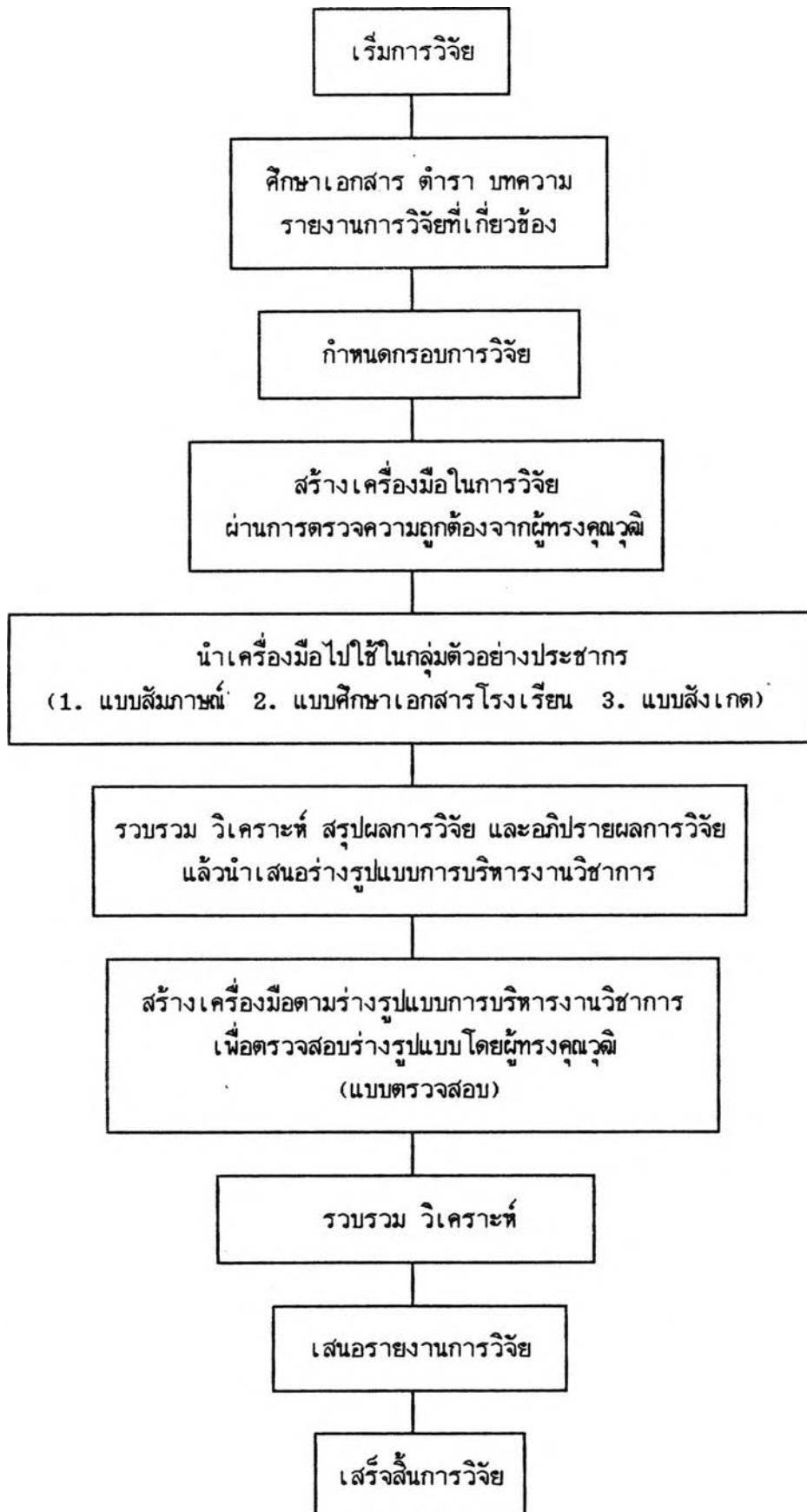
ประโยชน์ของการวิจัย

ผลของการวิจัยจะให้ประโยชน์ดังนี้

1. ช่วยให้เข้าใจถึงโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ และการปฏิบัติงานด้าน วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา
2. ผู้บริหารงานวิชาการ สามารถศึกษาภาระหน้าที่ต่าง ๆ ได้จากผลการวิจัยเพื่อ นำไปใช้ในการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา ในการนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการ ไปวางแผนเพื่อปรับปรุงงานวิชาการในโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิง บรรยาย มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังแผนภูมิ

จากแผนภูมิ แจกแจงรายละเอียดได้ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ บทความ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ เพื่อกำหนดกรอบความคิดตามหลักวิชา
2. กำหนดกรอบการวิจัย ในด้านโครงสร้าง และภารกิจการบริหารตามขอบข่ายงานวิชาการ
3. สร้างเครื่องมือในการวิจัยตามกรอบการวิจัย โดยการสัมภาษณ์ ศึกษาเอกสารของโรงเรียน และการสังเกต
4. นำเครื่องมือที่ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ไปใช้ในกลุ่มตัวอย่างประชากร
5. รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สรุปผลการวิเคราะห์ อภิปรายผล และจัดทำร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
6. สร้างแบบตรวจสอบเกี่ยวกับร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร เสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบ
7. รวบรวม วิเคราะห์
8. เสนอรายงานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาลักษณะการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร แล้ววิเคราะห์เพื่อนำเสนอเป็นรูปแบบการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร การวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน

การศึกษาเบื้องต้น

ในขั้นตอนนี้เป็นการศึกษา และสำรวจลักษณะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จากเอกสาร ระเบียบกฎเกณฑ์ เอกสารอ้างอิงในด้านต่าง ๆ ในด้านการจัดโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา การกำหนดสายงานหลัก สายงานสนับสนุน และการจัดตั้งคณะกรรมการปฏิบัติงาน สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ การประสานงาน และการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ด้านภารกิจการบริหารงานวิชาการของบุคลากร ใน

โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้างานทะเบียน-วัดผล หัวหน้างานแนะแนว หัวหน้าบรรณารักษ์ หัวหน้าศูนย์วิชาการหรือ หัวหน้างานโสตทัศนศึกษา ตลอดจนหน้าที่ของบุคลากรที่รับผิดชอบในแต่ละหน่วยงาน

การวิจัยขั้นตอนที่ 1

การวิจัยในขั้นตอนนี้ ประกอบด้วย

1. การศึกษาโครงสร้างการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับ สายงานหลักและสายงานสนับสนุน สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ การประสานงาน และการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ
2. การศึกษาภารกิจการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับ นโยบาย และวัตถุประสงค์ของโรงเรียน หลักสูตรการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน การนิเทศและการพัฒนาครู กิจกรรมนักเรียน สื่อการเรียนการสอน การจัดห้องสมุด การจัดแนะแนว การประเมินผลและการปรับปรุงพัฒนางานวิชาการ
3. วิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาโครงสร้างการบริหาร และการศึกษาภารกิจการบริหารงานวิชาการ นำผลการวิเคราะห์จัดทำร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

การวิจัยขั้นตอนที่ 2

การวิจัยในขั้นตอนนี้ เพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยเสนอร่างรูปแบบให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นผู้ตรวจสอบ เพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่มีความถูกต้องสมบูรณ์

ประชากรในการวิจัย

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 52 โรงเรียน ประชากรในการวิจัยประกอบไปด้วย

ผู้บริหารโรงเรียน

ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ

หัวหน้าหมวดวิชา

หัวหน้างานทะเบียน-วัดผล

หัวหน้างานแนะแนว

หัวหน้าบรรณารักษ์

หัวหน้าศูนย์วิชาการหรือหัวหน้างานโสตทัศนศึกษา

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ได้เลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เป็น 2 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างการวิจัยขั้นตอนที่ 1 เป็นกลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัย เพื่อศึกษาโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ และศึกษาภารกิจการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ใช้ร้อยละ 20 ของจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ได้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 โรงเรียน และผู้ให้ข้อมูล คือผู้บริหารโรงเรียนผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาสามัญ หัวหน้าหมวดวิชาการงานและอาชีพ หัวหน้างานทะเบียน-วัดผล หัวหน้างานแนะแนว หัวหน้าบรรณารักษ์ หัวหน้าศูนย์วิชาการหรือหัวหน้างานโสตทัศนศึกษา รวมทั้งสิ้น 80 คน

2. กลุ่มผู้ตรวจสอบในการวิจัยขั้นตอนที่ 2 เพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ประกอบด้วย ผู้ที่ดำรงตำแหน่งระดับสูงของกรมสามัญศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนระดับสูงของกรมสามัญศึกษา และผู้เชี่ยวชาญในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา รวมทั้งสิ้น 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือวิจัยสำหรับการวิจัยขั้นตอนที่ 1 ใช้ในการวิจัยเพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

1.1 แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพผู้ให้การสัมภาษณ์ในเรื่องต่าง ๆ คือ เพศ อายุ อาชีพ อาชีพราชการ วุฒิ และตำแหน่งหน้าที่ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ลักษณะการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ตามขอบข่ายภารกิจการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ลักษณะการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

1.2 แบบศึกษาเอกสาร เป็นแบบใช้บันทึกข้อมูลจากสมุดปฏิบัติการประจำปี สมุดบันทึกการประชุม เกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ งาน/โครงการในด้านการกำหนดนโยบาย การจัดการเรียนการสอน หลักสูตร การนิเทศ การจัดกิจกรรมนักเรียน สื่อการเรียนการสอน งานห้องสมุด งานแนะแนว และงานวัดผลประเมินผล

1.3 แบบสังเกต ใช้แบบสังเกตเพื่อศึกษาสภาพการจัดหน่วยงานทางวิชาการ เกี่ยวกับการกำหนดที่ตั้ง การจัดห้องปฏิบัติงานในการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ห้องปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ห้องปฏิบัติงานฝ่ายวิชาการ ห้องทะเบียน-วัดผล ห้องสมุด ห้องแนะแนว ห้องปฏิบัติการทางการเรียน เช่น ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา โดยพิจารณาถึงสภาพการจัดที่เอื้อต่อการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน และความสะดวกในตัวในการติดต่อประสานงาน

2. เครื่องมือวิจัยสำหรับการวิจัยขั้นตอนที่ 2 ใช้ในการวิจัยเพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีความถูกต้องเหมาะสม

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

การวิจัยขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังกรมสามัญศึกษา เพื่อแจ้งให้โรงเรียนมัธยมศึกษาให้ความร่วมมือในการทำการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ ศึกษาเอกสารของโรงเรียน และสังเกตสภาพการจัดการหน่วยงานบริหารวิชาการของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

การวิจัยขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากภาควิชาบริหารการศึกษา ออกหนังสือขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ ในการตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยส่งแบบตรวจสอบด้วยตนเอง และรับแบบตรวจสอบคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยขั้นตอนที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ แบบศึกษาเอกสาร และแบบสังเกต ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์ แบบศึกษาเอกสารและแบบสังเกต

1.2 วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ ในแต่ละตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ทาคำร้อยละ จากสถานการณ์ของผู้ให้การสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ด้านการจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ โดยทาคำร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยทาคำร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

1.3 วิเคราะห์เอกสารในการบริหารงานวิชาการ โดยรวบรวมจัดเข้าหมวดหมู่ของการปฏิบัติงานตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการและวิเคราะห์จากการสังเกตหน่วยงาน

1.4 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต ที่เกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ และภารกิจการบริหารงานวิชาการ

1.5 วิเคราะห์และเสนอร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยขั้นตอนที่ 2 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบตรวจสอบ

2.2 รวบรวมและวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา

2.3 ปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอรูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้จัดลำดับชั้นของการเสนอผลงานการวิจัย ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย ความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย คำจำกัดความในการวิจัยและลำดับชั้นในการเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารอ้างอิงและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับหลักฐานแนวความคิดเกี่ยวกับ โครงสร้างองค์การ ภารกิจการบริหารงานวิชาการ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 เสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งเสนอในรูปแบบตาราง และการบรรยายผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะในการวิจัย

บรรณานุกรม แสดงถึงรายการหนังสือและเอกสารประกอบอื่น ๆ ที่ใช้ในการวิจัย

ภาคผนวก ประกอบด้วยตัวอย่างแบบสัมภาษณ์ แบบศึกษาเอกสาร แบบสังเกต แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยและเอกสารจำเป็นอื่น ๆ